

fokkerij

Raszuiverheid is leidend

Zwarte melkschapen. Baukje Porte zag ze een jaar of tien geleden voor het eerst in Duitsland. Die kennismaking leidde tot de aanschaf van een paar ooiën. Daarmee startte Porte zeven jaar geleden de fokkerij van deze nieuwe kleurslag binnen de melkschapen. “Tot nu toe ben ik de enige fokker in Nederland.”

Baukje Porte is schapenhoudster in het Friese Stiens. Het Friese Melkschaap is het ras waaraan ze haar hart heeft verpaid. Tot zo'n tien jaar geleden fokte ze niet alleen, maar molk ze de schapen en maakte ze schapenkaas. Van het melken nam ze afscheid, de fokkerij bleef. Bij Porte staat raszuiverheid hoog in het vaandel. Dat is leidend in het fokbeleid van het Friese Melkschaap en ook bij het fokken met de nieuwe va-

riant: het zwarte melkschaap. Dit type, dat genetisch volledig identiek is aan het witte melkschaap, haalde Porte zo'n zeven jaar geleden uit Duitsland. Nog altijd is ze de enige Nederlandse fokker van het zwarte melkschaap.

PRACHTIG

“Mijn oog viel tijdens een bezoek aan Duitsland op de zwarte variant van het melkschaap. Ik vond het direct een ty-

pisch dier”, vertelt Porte. Een van de volgende reizen naar Duitsland resulteerde in de aanschaf van twee drachtige zwarte ooiën. “Prachtig, die zwarte kleur, maar wat uiterlijke raskenmerken betreft, kon het nog wel wat beter. Met een goed fokprogramma is dat mogelijk”, meent de schapenhoudster. Daarmee is ze enthousiast aan de slag gegaan. Omdat er geen andere fokkers van zwarte melkschapen in Nederland zijn, is

Zwarte en witte melkschappen samen in de wei.

Porte aangewezen op Duitse rammen. “Duitsland is eigenlijk het enige land waar deze kleurslag wordt gefokt”, vertelt ze.

Na de aanschaf van de eerste twee oaien heeft Porte zich gericht op de selectie van de juiste rammen, dieren die bijdragen aan het optimaliseren van de raskenmerken van de huidige bloedlijnen. Ze houdt daarbij volop aandacht voor de witte Friese Melkschappen, want ook die moeten raszuiver blijven. Onderling kruisen van beide types is wat Porte betreft uit den boze. “Wit hoort bij wit, zwart is zwart. Een Fries paard met een witte sok wordt toch ook afgewezen? Als

Baukje Porte enige Nederlandse fokker zwarte melkschappen

TEKST EN FOTO'S: JACQUELINE WIJBENGA

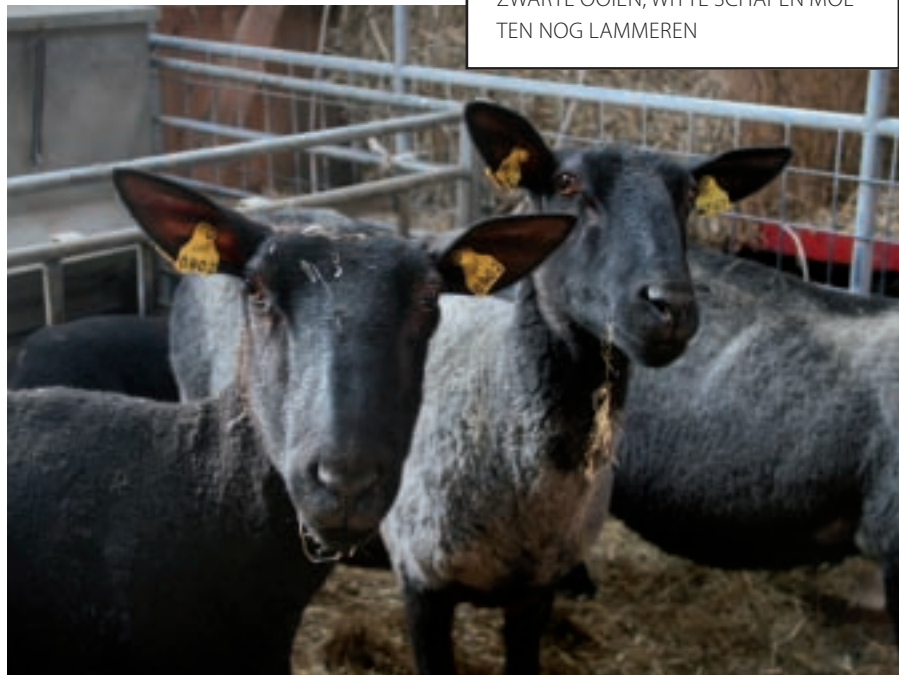
BAUKJE PORTE

PLAATS: STIENS (FR.)

SCHAPEN: 15 ZWARTE MELKSCHAPEN EN 22 WITTE FRIESE MELKSCHAPEN

AFLAMPERIODE: JANUARI/FEBRUARI

WORPGROOTTE: 15 LAMMETJES BIJ 8 ZWARTE OOIEN, WITTE SCHAPEN MOETEN NOG LAMMEREN

“Het zwarte melkschaap is sterk en heeft een leuk karakter”, aldus Baukje Porte.

je kiest voor een stamboek, dan moet je voldoen aan de raseigenschappen zoals die daarin zijn beschreven. Daar past geen mengeling bij”, betoogt de fokster.

FOKKERIJ

In een jaar dat Porte een nieuwe ram nodig heeft, neemt ze contact op met de inspecteur van het Landesschafzuchtverband Weser-Ems in Oldenburg die dan op zoek gaat naar een ram. Daarnaast heeft ze contact met verschillende Duitse fokkers. Ook krijgt Porte ieder jaar de catalogus van de veiling in Cloppenburg toegestuurd. Daarin staan alle rammen en oaien vermeld van de Duitse melk-

schapenfokkers. Witte, zwarte en bonte fokdieren, compleet met ouders, bloedlijnen en melkuitslagen, een belangrijk gegeven voor de melkschapenfokkerij en -houderij. “Het is verbazingwekkend dat zelfs de kleinste Duitse fokkers in staat zijn om al die data te verstrekken.” De te veilen dieren worden gemeld bij het stamboek, dat alle informatie bundelt en verstrekt aan belangstellenden. Wie een fokdier wil kopen, moet zich melden op de veiling in Cloppenburg.

“In het begin konden we een gekocht dier niet direct meenemen, omdat de ooi of ram op moment van aankoop nog niet voldeed aan de exportvoorwaarden.” Een >>

fokkerij

Een voorbeeld van een typisch melkschaap met de oren strak omhoog.

tweede trip, zo'n drie weken na de koop, bracht de gekochte ram of ooi dan in Nederland. "Inmiddels is bij het Duitse stamboek bekend dat er vanuit het Friese melkschapenstamboek belangstelling is voor bepaald fokmateriaal. Dat betekent dat we kunnen aangeven naar welke rammen onze voorkeur uitgaat. Die rammen worden dan exportklaar op de veiling aangeboden. Dit verplicht niet tot kopen. Schaf ik wel een nieuwe ram aan, dan kan die direct op de trailer mee naar huis. Alle benodigde papieren zijn aanwezig en de voor Nederland vereiste entingen zijn verzorgd. Het voorwerk is in de aanloop naar de veiling al gedaan."

BELANGSTELLING

Fokmateriaal kiest Porte op basis van raskenmerken, bloedlijnen én melkgift. De ram die Porte inzet, blijft maximaal twee dekseizoenen aan. Daarna wordt hij vervangen door een andere. Op de fokproducten die voortkomen uit de dekkingen is de fokster kritisch. "Het zwarte melkschaap is een kleurvariant van het witte. Het is dus van belang mengelingen er direct uit te halen." Voor dat lam is er maar één toekomst: de slachterij. Dat is tot nu toe ook de bestemming van de meeste ramlammeren. "Die groeien overigens sneller dan hun witte soortgenoten; ze zijn sneller op het eindgewicht." Inmiddels is voor zwarte fokrammen wel belangstelling. "Grappig genoeg komt die interesse uit Duitsland,

het land waar ik mijn eerste dieren kocht. Daar zijn twee fokrammen uit mijn stal nu actief."

Van de in haar ogen mooiste en meest rasspecifieke lammeren, houdt Porte een aantal ooilammeren aan om mee verder te fokken. Voor de rest zoekt ze een goed onderkomen. "Ik kan niet alle lammeren zelf houden." Een aantal zwarte ooilammeren heeft onderdak gevonden bij schapenhouder Reinders in Kollumerpomp. "Hij heeft ze aan de melk en is er tevreden over. Die ervaring maakt dat ook andere melkschapenhouders belangstelling tonen."

De aanwezigheid van een zwart melkschaap op de Dag van het Schaaap afgelopen zomer heeft daar nog eens een extra impuls aan gegeven, ervaart Porte. Dat zit volgens haar vooral in het feit dat het zwarte schaap in melkopbrengst niet onderdoet voor zijn witte evenknie. Bovendien beschikt het zwarte melkschaap over sterk beenwerk met harde klauwen. "Het is een sterk schaap dat een leuk karakter heeft." Mede daardoor is het ras uitermate geschikt voor bijvoorbeeld zorg- en kinderboerderijen. "De dieren zijn nieuwsgierig en makkelijk handtam te maken."

INZET

Tot nu toe is Porte tevreden over de ontwikkeling van haar bescheiden fokkerij van zwarte melkschapen. De dieren wordt binnen het Frysk Melkskieppe Stamboek gekeurd. De meeste van Portes

zwarte melkschapen zijn AB gekeurd. Maar de zwarte variant is nog geen officieel kleurslag binnen dit stamboek. Meten met anderen op keuringen kan niet, zolang er geen andere Nederlandse fokkers zijn die het zwarte melkschaap omarmen. "Ik hoop dat daarin verandering komt. Dat is goed voor de fokkerij. Mochten er mensen zijn die met het zwarte melkschaap aan de slag willen, dan wil ik me er zeker voor inzetten om hen op weg te helpen", besluit Porte. <<

Baukje Porte: "De dieren zijn nieuwsgierig en makkelijk handtam te maken."